

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

OKUL ÖNCESİ ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK

SOSYAL DUYGUSAL
BECERİLER

**FARKINDALIK
PROGRAMI**

ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

OKUL ÖNCESİ ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK

SOSYAL DUYGUSAL
BECERİLER

**FARKINDALIK
PROGRAMI**

ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ANKARA 2024

OKUL ÖNCESİ ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK
SOSYAL DUYGUSAL BECERİLER FARKINDALIK PROGRAMI

EDİTÖRLER	Doç. Dr. Mustafa OTRAR Cengiz METE
YAYIN KOORDİNATÖRÜ	Serpil ALTUNCU VAROL Cihan KIVANÇ
YAZARLAR	Prof. Dr. Şerife IŞIK Doç. Dr. Ayşe Sibel BİÇER Dr. Öğr. Üyesi Ümre KAYNAK Arş. Gör. Sabire KILIÇ
PROJE EKİBİ	Millî Eğitim Uzmanı Doğan Onur KÖKSAL Uzm. Psk. Dan. İsmail YILDIRIM Uzm. Psk. Dan. Elif Asena AKIN
YAYINA HAZIRLAYANLAR	Uzm. Psk. Dan. Erdi YÜCE Uzm. Öz. Eğ. Öğr. Özlem ÜLGÜT Merve TAŞÇI
GENEL YAYIN NO	9471
TANITICI YAYINLAR DİZİ NO	3129
ISBN	978-975-11-8207-4
Tasarım	Sude Ajans Reklam Org. Tan. Ltd. Şti.
Resimleyen	Mustafa ŞAHİN

Sosyal Duygusal Beceri Eğitimi Programı'nın her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığı Türk Eğitim Sistemindeki Çocukları İçin Kapsayıcı Eğitimin Desteklenmesi Projesi'ne aittir. Programın içerik ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir suretle alınıp yayımlanamaz.

Bu yayının Avrupa Birliği'nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. Yayında beyan edilen görüşler kişilerin kendi sorumluluğundadır ve hiçbir şekilde Millî Eğitim Bakanlığı ve Türk Eğitim Sistemindeki Çocukları İçin Kapsayıcı Eğitimin Desteklenmesi Projesi'nin görüş ve politikalarını yansıtmamaktadır.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	5
Farkındalık Programının Uygulanması	8
Farkındalık Programının Uygulanmasında Dikkat Edilmesi Gereken İlkeler.....	9
Kaynakça	10
OKUL ÖNCESİ ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK SOSYAL DUYGUSAL BECERİLER FARKINDALIK PROGRAMI	12
1. OTURUM PLANI	13
Destekleyici Görsel-1	15
Çalışma Yaprağı-1	16
2. OTURUM PLANI	20
Çalışma Yaprağı-1	22
Çalışma Yaprağı-2	23
3. OTURUM PLANI	24
Destekleyici Görsel-1	28
Çalışma Yaprağı-1	29
Destekleyici Görsel-2	30
Çalışma Yaprağı-2	31

GİRİŞ

Sosyal duygusal beceriler çeşitli şekilde sınıflandırılrsa da genel olarak çocukların ve yetişkinlerin duygularını yönetme, olumlu hedefler belirleme ve bunlara ulaşma, diğerlerine yönelik empatik davranma, olumlu ilişkiler kurma ve sorumlu karar vermeye yönelik bilgi, tutum ve beceriler edindiği ve etkin şekilde uygulama becerisi geliştirdiği süreç olarak ele alınır (CASEL, 2020; Weissberg ve Cascarino, 2013). Weissberg ve Cascarino (2013) beş temel sosyal duygusal beceri kümesi tanımlamışlardır:

Öz farkındalık: Kişinin duygularının, güçlü ve zayıf yönlerinin farkında olması, duygu ve düşüncelerinin davranışları üzerindeki etkisini doğru bir şekilde değerlendirmesi ve sağlam bir öz güven duygusu geliştirmesidir.

Öz yönetim: Kişinin duygularını, düşüncelerini ve davranışlarını farklı durumlarda etkin bir şekilde düzenlemesi ve uygun şekilde ifade etmesi, kişisel hedefler belirlemesi ve bu hedeflere ulaşmaya yönelik çalışmasıdır.

Sosyal farkındalık: Farklı geçmişlere ve kültürlere sahip olanların farklılıklarını tanımak ve takdir etmek, bakış açılarını anlamak, görüşlerine saygı duymak, onlarla empati kurmak ve olumlu etkileşimde bulunmaktır.

İlişki geliştirme becerileri: Diğerleriyle sağlıklı ilişkiler kurmaya ve sürdürmeye, sosyal normlara uygun hareket etmeye, açık iletişimde bulunmaya, aktif olarak dinlemeye ve işbirliği yapmaya karşılık gelmektedir.

Sorumlu karar verme: Eylemlerin sonuçlarını gerçekçi bir şekilde değerlendirmeyi, başkalarının sağlığını ve refahını göz önünde bulundurmaya, etik standartları dikkate almayı, kişisel davranış ve sosyal etkileşimlerde etkili seçimler yapmayı sağlayan bilgi, beceri ve tutumları içermektedir.

Bu becerilerin öğrencilerin akademik performanslarını, olumlu sosyal davranışlarını ve sosyal ilişkilerini kolaylaştırdığı düşünülmekte, davranış problemlerini ve psikolojik sıkıntıları azalttığı ve öğrencileri genel olarak okulda, ailede ve toplumda başarılı olmaları için hazırlamaya yardımcı olduğu vurgulanmaktadır (Elias, 2014; Jones ve Kahn, 2017). Öte yandan sosyal duygusal becerilerin öğrencilerin madde kullanımı, okul terki, şiddet içerikli davranışlar sergileme gibi riskli davranışlarına yönelik koruyucu bir işlevi (Wang ve ark., 2019) olduğu gibi hızla değişen yaşam koşullarına daha iyi uyum sağlamayı ve sosyal yaşamda karşılaşılabilecek karmaşa ve çeşitliliği yönetmeyi kolaylaştırmaktadır (OECD, 2021).

SOSYAL DUYGUSAL ÖĞRENME

ÖZ FARKINDALIK

Kişinin kendi duygularını, düşüncelerini ve değerlerini bilmesi ve bunların davranışlarını nasıl etkilediğini fark etmesidir. Sağlam temellere dayanan bir güven duygusu, iyimserlik ve "gelişim odaklı düşünme" ile kişinin güçlü yönlerini ve sınırlarını doğru bir şekilde değerlendirme yeteneğidir.

SOSYAL FARKINDALIK

Farklı geçmişlere ve kültürlere sahip olanlar da dâhil olmak üzere diğer insanların bakış açısını anlama ve onlarla empati kurma yeteneğidir. Bir davranışta bulunurken sosyal ve etik normları anlama ile aile, okul ve toplum temelli kaynakları ve destekleri fark etme becerisini içerir.

SORUMLU KARAR VERME

Etik standartlara, güvenlik kaygılarına ve sosyal normlara dayalı kişisel davranış ve sosyal etkileşimler hakkında yapıcı seçimler yapma yeteneğidir. Çeşitli eylemlerin sonuçlarının gerçekçi değerlendirmesi ve kişinin kendisinin ve başkalarının iyiliğini düşünmesi şeklinde karakterize edilir.

İLİŞKİ GELİŞTİRME BECERİLERİ

Farklı birey ve gruplarla sağlıklı ilişkiler kurma ve bu ilişkileri sürdürme yeteneğidir. İletişimde açık olma, aktif dinleme, diğerleriyle işbirliği yapma, sosyal baskılara direnebilme, çatışmaları yapıcı bir şekilde müzakere etme ve gerektiğinde yardım arama veya yardım teklif etme şeklinde karakterize edilir.

ÖZ YÖNETİM

Bireyin farklı durumlarda, duygularını, düşüncelerini ve davranışlarını başarılı bir şekilde düzenleme becerisi, stresi etkin bir şekilde yönetme, dürtüleri kontrol etme ve motivasyonu sürdürme durumudur. Kişisel ve akademik hedefler belirleme ve bu hedeflere yönelik çalışma yeteneğidir.

ÖZ FARKINDALIK

- Duyguları Tanımlama
- Gerçekçi Benlik Algısı
- Güçlü Yönlerini Fark Etme
- Öz Güven
- Öz Saygı
- Gelişim Odaklı Düşünme

SOSYAL FARKINDALIK

- Bakış Açısı Edinme
- Empati
- Başkalarının Duygularını Önemseme
- Farklılıkları Takdir Etme
- Diğerlerine Saygı Duyma
- Şükran

SORUMLU KARAR VERME

- Durum Analizi
- Sorunları Belirleme
- Sorunları Çözme
- Değerlendirme
- Eleştirel Düşünme ve Açık Fikirlilik
- Etik Davranış

İLİŞKİ GELİŞTİRME BECERİLERİ

- Etkili İletişim
- Sosyal Katılım
- İlişki Geliştirme
- Takım Çalışması
- Yardım Etme ve Yardım Arama
- Yapıcı Çatışma Çözme

ÖZ YÖNETİM

- Dürtü Kontrolü
- Stres Yönetimi
- Öz Disiplin
- Öz Motivasyon
- Hedef Belirleme
- Organizasyon Becerileri

Alanyazında yapılan araştırmalardan elde edilen sonuçlardan yola çıkıldığında sosyal duygusal becerilerin potansiyel etkileri şöyle özetlenebilir. Birincil etkileri; başarının, motivasyonun, okula ilginin ve bağlılığın artması, okul terkinin azalması ve daha iyi bir dereceyle mezun olma şeklinde kümelenen akademik başarıyla ilişkili faktörlerdir. İkincil etkileri ise çevreyle olumlu ilişkiler kurulması, sosyal becerilerin, problem çözüme becerisinin ve topluma bağlılık duygusunun artması ile riskli davranışların azalması gibi iyi oluş düzeyini arttırıcı faktörlerdir (Zins ve ark., 2001). Görüldüğü gibi sosyal duygusal beceriler, öğrencileri sadece okul ortamında değil yaşamın diğer alanlarında da başarılı, sağlıklı ve sorumluluk sahibi bireyler olmaları için bütün yönleri ile geliştirmeyi amaçlar.

Sosyal duygusal beceriler ile ilgili yapılan araştırmalar çocukların, ergenlerin ve genç yetişkinlerin okulda, işte ve yaşamda başarılı olmalarının en temel nedenini sosyal duygusal alandaki gelişmişliklerine bağlamaktadırlar (Duckworth vd., 2012; Osher vd., 2016). Bu bağlamda sosyal duygusal becerilerin öğrencilerin gelişim alanlarında olumlu etkilerinin kanıtlanması sonucunda pek çok ülkede sosyal duygusal beceriler programı eğitim sistemine dâhil edilmiştir. Sosyal duygusal beceriler programları; olumlu sınıflar, olumlu okul kültürü ve iklimi oluşturarak öğrencilerin sosyal duygusal yeterliklerini geliştirir. Ayrıca ilgili, işbirlikçi, kültüre duyarlı, katılımcı ve güvenli öğrenme ortamlarının sürdürülmesine katkı sağlar (Zins vd., 2004).

Bu açıdan bakıldığında hazırlanan bu programda çocukların sosyal duygusal becerilerini geliştirmeye yönelik yapılan çalışmalara aktif ve etkili bir şekilde katılmaları konusunda bilgilendiren ve güçlendiren, okulda çocuklarının sosyal duygusal becerilerini geliştirmelerine ve pekiştirmelerine yardımcı olan tutum ve davranışlarla ilgili farkındalık kazandıran bir içerik hazırlanmıştır.

Çocuklara yönelik farkındalık programı için aktif öğrenme yaklaşımı benimsenmiştir. Aktif öğrenme yaklaşımı ile öğretmenlerin öğrenmeyi kendilerinin deneyimleme ve keşfetmeleri, yeni anlayışlar kazanmaları, kendi öğrenmeleri için sorumluluk almaları, süreçte öğrendiklerini içselleştirmeleri ve öğrendiklerini günlük yaşama aktarabilmeleri hedeflenmiştir.

Farkındalık Programının Uygulanması

- Okulda farkındalık programının planlaması, uygulanması için gerekli tüm malzeme ve düzenlemelerin sağlanması ile yürütülmesi sürecinden okul müdürü sorumludur.
- Farkındalık programı psikolojik danışman/rehber öğretmen tarafından uygulanır.
- Farkındalık programı oturumları haftada bir oturum şeklinde planlanabilir.
- Farkındalık programı büyük grup rehberliği şeklinde uygulanabileceği gibi öğrenci ve okulun özellikleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak küçük grup rehberliği şeklinde de uygulanabilir.

Farkındalık Programının Uygulanmasında Dikkat Edilmesi Gereken İlkeler

- Psikolojik danışman/rehber öğretmen program içeriğine hakim olmak için uygulamaya başlamadan önce mutlaka sosyal duygusal becerilerle ilgili alanyazını okumalıdır.
- Programın uygulanmasından önce psikolojik danışman/rehber öğretmen tarafından okul yönetimine uygulanacak farkındalık programı hakkında bilgi verilmelidir.
- Psikolojik danışman/rehber öğretmen farkındalık oturumlarına başlamadan önce, etkinlikleri dikkatle okuyup ön hazırlıkları tamamlamalıdır.
- Farkındalık programı güçlü bir şekilde grup yönetme ve grup liderliği gerektirmektedir. Gruplarla çalışmanın temel ilkelerinin ve grupla psikolojik danışmanın kuramsal yapısının uygulama öncesinde gözden geçirilmesi önerilmektedir.
- Programın sistematik ve yapılandırılmış olması çocukların tüm oturumlara katılımını gerektirmektedir.
- Her oturum öncesinde içeriği dikkatle gözden geçirin ve yönergelerdeki ifadelerin çalıştığınız grubun sosyal ve kültürel özelliklerine uygun olup olmadığını kontrol edin.
- Program kitapçığında yer alan yönergeleri kendi ifadelerinizle özgün hâle getirin.

Kaynakça

- Albright, M. I., & Weissberg, R. P. (2010). School-family partnerships to promote social and emotional learning. *Handbook of School-Family Partnerships*, 246-265.
- Banerjee, R., Weare, K., & Farr, W. (2014). Working with 'Social and Emotional Aspects of Learning (SEAL)': Associations with school ethos, pupil social experiences, attendance, and attainment. *British Educational Research Journal*, 40(4), 718-742.
- CASEL (2020, May 7). CASEL Cares Initiative. Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning (CASEL). <https://casel.org/covid-resources/>
- Duckworth, A. L., Quinn, P. D., & Tsukayama, E. (2012). What no child left behind leaves behind: The roles of IQ and self-control in predicting standardized achievement test scores and report card grades. *Journal of Educational Psychology*, 104(2), 439-451.
- Durlak, J. A. ve Wells, A. M. (1997). Primary Prevention Mental Health Programs for Children and Adolescents: A Meta-Analytic Review. *American Journal of Community Psychology*, 25 (2), 115-152.
- Elias, M.J. (2014). Social-emotional skills can boost Common Core implementation. *Phi Delta Kappan*, 96(3), 58-62.
- Jones, S.M. & Kahn, J. (2017). The evidence base for how we learn: Supporting students' social, emotional, and academic development – Consensus statements of evidence from the Council of Distinguished Scientists. Washington, DC: National Commission on Social, Emotional, and Academic Development, The Aspen Institute.
- OECD (2021). Social and emotional skills: Well-being, connectedness and success. [https://www.oecd.org/education/school/UPDATED%20Social%20and%20Emotional%20Skills%20%20Wellbeing,%20connectedness%20and%20success.pdf%20\(website\).pdfadresinden erişildi](https://www.oecd.org/education/school/UPDATED%20Social%20and%20Emotional%20Skills%20%20Wellbeing,%20connectedness%20and%20success.pdf%20(website).pdfadresinden%20erişildi).
- Osher, D., Kidron, Y., Brackett, M., Dymnicki, A., Jones, S., & Weissberg, R. P. (2016). Advancing the science and practice of social and emotional learning: Looking back and moving forward. *Review of Research in Education*, 40(1), 644-681.
- Patrikakou, E., & Weissberg, R. (2007). School-family partnerships to enhance children's social, emotional, and academic learning. *Educating People to be Emotionally Intelligent*, 49-61.
- PSHE Association (2016). Key principles of effective prevention education. London: PSHE Association. <https://www.pshe-association.org.uk/curriculum-andresources/resources/key-principles-effective-prevention-education> adresinden erişildi.

- Sheridan, S. M. (1997). Conceptual and empirical bases of conjoint behavioral consultation. *School Psychology Quarterly*, 12, 119–133.
- Strein, W. ve Koehler, J. (2008). Best practices in developing prevention strategies for school psychology practice. In A. Thomas ve A. J. Grimes (Eds.), *Best practices in school psychology* (Vol. 4, pp. 1309–1322). Bethesda, MD: National Association of School Psychologists.
- Wang, Y., Yang, Z., Zhang, Y., Wang, F., Liu, T., & Xin, T. (2019). The effect of social-emotional competency on child development in Western China. *Frontiers in Psychology*, doi: 10.3389/fpsyg.2019.01282.
- Weissberg, R. P., & Greenberg, M. T. (1998). School and community competence-enhancement and prevention programs. In W. Damon, I. E. Sigel, & K. A. Renninger (Ed.), *Handbook of child psychology: Child psychology in practice* (pp. 877–954). John Wiley & Sons Inc.
- Weissberg, R.P. & Cascarino, J. (2013). Academic learning + social-emotional learning = national priority. *Phi Delta Kappan*, 95(2), 8-13.
- Zins, J. E., Weissberg, R. P., Wang, M. C., & Walberg, H. J. (2001). Social-emotional learning and school success: Maximizing children’s potential by integrating thinking, feeling and behavior. *The CEIC Review*, 10(6), 1-3.
- Zins, J. E., Weissberg, R., Wang, M., & Walberg, H. (Ed.) (2004). *Building academic success on social and emotional learning: what does the research say?*. New York: Teachers College Press.

OKUL ÖNCESİ ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK SOSYAL DUYGUSAL BECERİLER FARKINDALIK PROGRAMI

Programın Temel Amacı

Çocuklara sosyal duygusal becerilerle ilişkili farkındalık kazandırmaktır.

Programın Amaçları

CASEL modeli temel alınarak hazırlanan ve üç oturumdan oluşan Sosyal Duygusal Beceriler Öğrenci Farkındalık Programı-Okul Öncesi içeriği ve amaçları aşağıda verilmiştir.

Oturum Sayısı	Amaçlar
1	Çocukların programın amacını ve önemini fark etmesini sağlamak ve programın içeriği hakkında bilgi sahibi olmalarına yardımcı olmak.
1	Çocukların sosyal duygusal beceriler açısından kendilerini değerlendirmelerine yardımcı olmak.
1	Çocukların sosyal duygusal becerilerini nasıl geliştirebileceklerine ilişkin tutum ve davranışları bilmelerine ve oturum sürecini sonlandırmalarına yardımcı olmak.

1. OTURUM PLANI

Süre	: 40-50 dakika.
Amaç	: Çocukların programın amacını ve önemini fark etmesini sağlamak ve programın içeriği hakkında bilgi sahibi olmalarına yardımcı olmaktır.
Materyal	: » Destekleyici Görsel-1 » Çalışma Yaprağı-1 » Bilgi Notu-1 » Projeksiyon Cihazı
Ön Hazırlık	: » Destekleyici Görsel-1'de yer alan parmak kuklalarının çıktısı alınarak oturum öncesi hazır hâle getirilir. » Destekleyici Görsel-1 projeksiyon cihazı ya da akıllı tahtaya yansıtılmak üzere dijital ortama aktarılır. » Bilgi Notu-1'in bir tane çıktısı alınır. » Çalışma Yaprağı-1 çocuk sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç	: 1. Grup lideri tarafından oturuma başlamadan önce tanışma etkinliği gerçekleştirileceği belirtilir. 2. Tanışma etkinliği için tüm çocukların halka şeklinde olması istenir. Sonra sırayla herkesten adını söylemesi ve ardından bir hareket ya da mimik yapması istenir. Çocuklar o kişi adını söyledikten sonra onun adını hep birlikte söyler ve hareketi hep birlikte yapar. Sırayla herkesin adı söylenir ve hareketi yapılır. 3. Daha sonra grup lideri tarafından Destekleyici Görsel-1 ekrana yansıtılır. 4. Bilgi Notu-1'de yer alan ilk paragraftaki açıklama çocuklarla paylaşılır. 5. Daha sonra her paragrafta ilgili boyutun parmak kuklası takılır ve o boyutu anlatırken parmak kuklasından yararlanılarak anlatılır. 6. Parmak kuklası etkinliği tamamlandıktan sonra aşağıdaki açıklama üyelerle paylaşılır. <i>"Bugün ne kadar çok misafirimiz oldu, değil mi çocuklar? Her bir hayvan arkadaşımız bize uygulayacağımız etkinliklerle ilgili bilgiler verdi. Şimdi onların verdiği bilgileri hatırlamaya çalışın ve sorduğum sorulara cevap vermeye çalışın olur mu?"</i> 7. Daha sonra grup lideri tarafından aşağıdaki sorular çocuklara yöneltilir. » Tilki, kaplumbağa, ayı, tavşan ve filin anlattıklarını hatırlıyor musunuz? Onların anlattığı hangi beceriler sizde var? » Bu becerileri nasıl öğrendiniz? » Sosyal duygusal beceriler sizce neden önemli olabilir? 8. Çocukların cevapları alındıktan sonra aşağıdaki açıklama paylaşılır.

"Sosyal duygusal becerilerimiz arttığında kendimizin ve diğer insanların duygularını, düşüncelerini ve davranışlarını daha iyi tanır ve anlarız. Kararlarımızı verirken sonuçlarını düşünürüz, bizi nasıl etkileyeceğini fark ederiz. Çevremizdeki insanlarla nasıl daha iyi ilişkiler kuracağımızı biliriz. Bu becerilere sahip olunca da kendimizi, diğer insanları, okulumuzu severiz. Okulda ya da ailemizde istenmeyen davranışları daha az yaparız. Okulumuzda daha başarılı oluruz. Daha az endişeli hissederiz. Böylece daha mutlu oluruz."

9. Daha sonra aşağıdaki soru çocuklara yöneltilir.

» Bugün oturumda ne/neler öğrendiniz?

10. Çalışma Yaprağı-1 çocuklara dağıtılır ve evde ailelerine bu parmak kuklaları kullanarak bugün etkinlikte öğrendiklerini anlatmaları istenir.

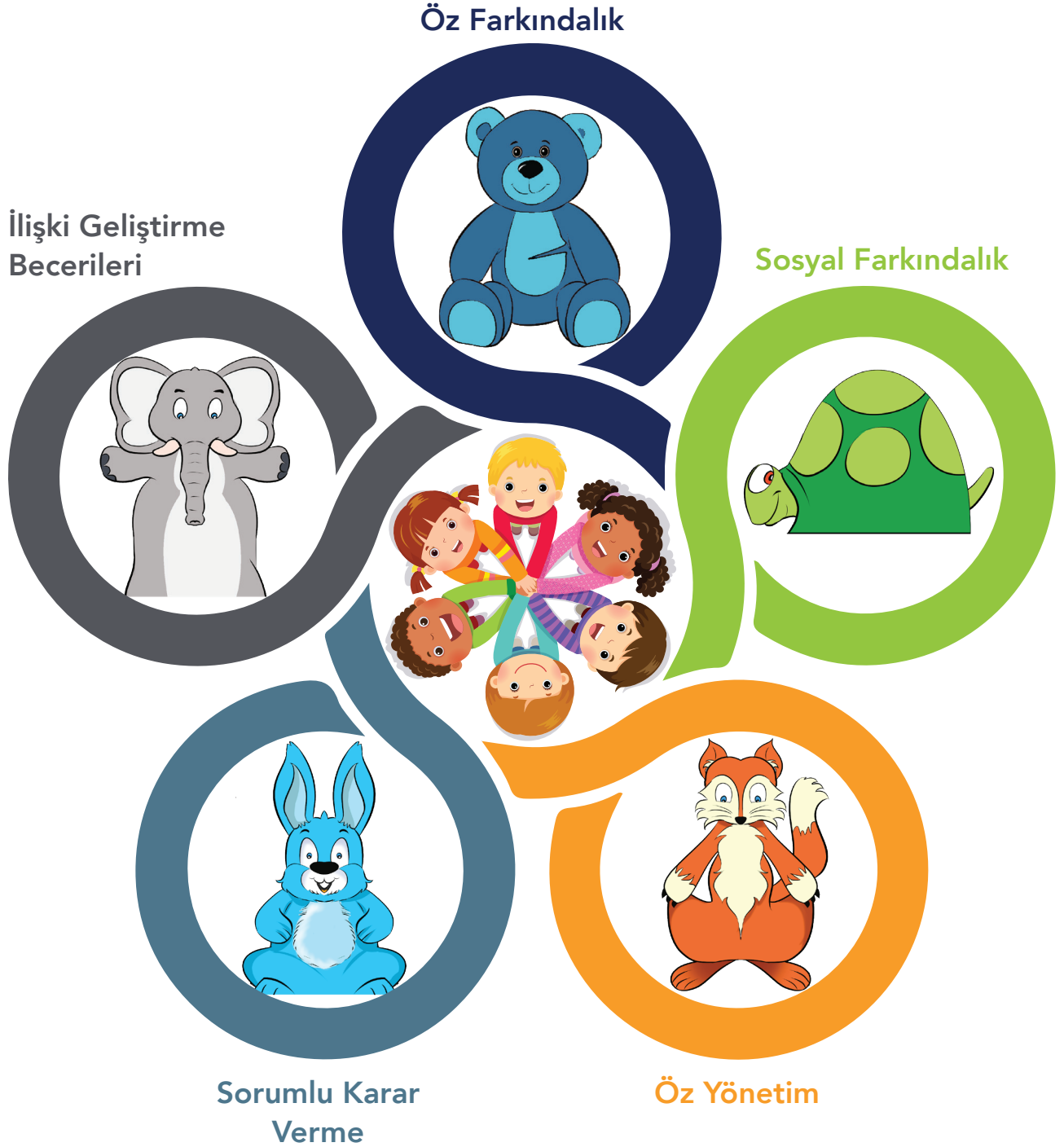
11. Aşağıdaki açıklama çocuklarla paylaşılır.

"Evet çocuklar, bugün hep birlikte uygulayacağımız sosyal duygusal beceriler programını öğrendik. Bu program kapsamında birçok yeni bilgi öğrenerek oyunlar oynayıp etkinlikler düzenleyeceğiz. Böylece hem kendimizi tanıyacağız hem de yaşamımızda arkadaşlarımızla, ailelerimizle ilişkilerimizi düzenleyeceğiz, daha güzel kararlar vereceğiz. Bir sonraki oturumda sosyal duygusal beceriler ne demek ve biz bu becerilere ne kadar sahibiz bunları ele alacağız."

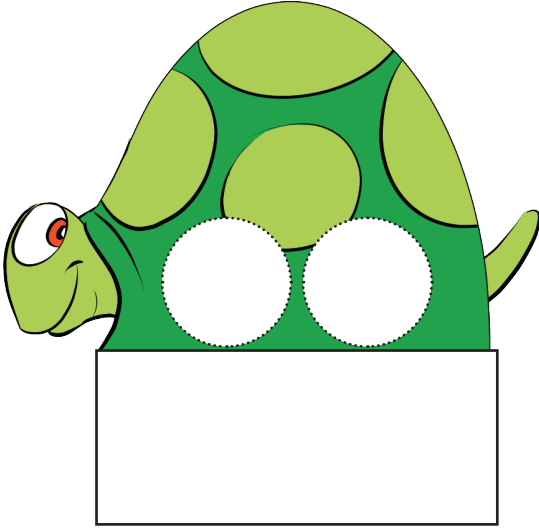
12. Çocuklara teşekkür edilerek oturum sonlandırılır.

- Uygulayıcıya Not :**
- » Destekleyici Görsel-1 yansıtma imkânı yoksa çıktısı alınarak çocukların görebileceği şekilde asılabilir.
 - » Grup lideri farklı parmak kukla materyallerine sahipse onları kullanarak Bilgi Notu-1'i güncelleyebilir ve çocuklarla paylaşabilir.
 - » Çocuklar daha öncesinde birbirini tanıyorsa lider tarafından ısınma etkinliği düzenlenebilir. Örneğin, herkesin adını bir kâğıda/yaka kartına yazabilir ve kutuya atabilir. Oturum başında sırayla her çocuğun bir isim seçmesini ister. Grup lideri çocuğun seçtiği ismi okur ve üyeden o ismin sahibini bularak yaka kartını götürmesini isteyebilir.

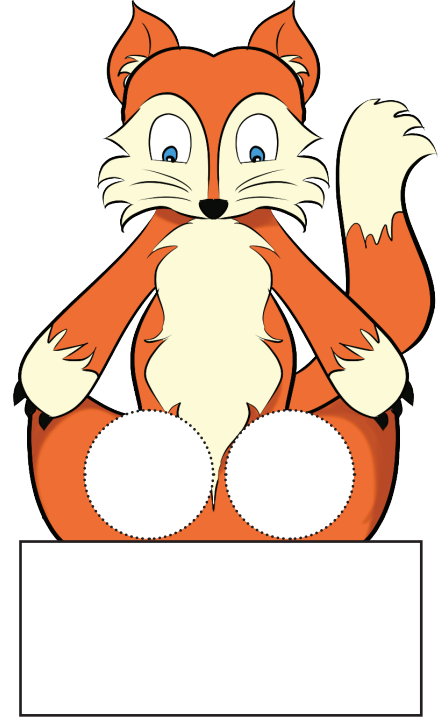
Destekleyici Görsel-1

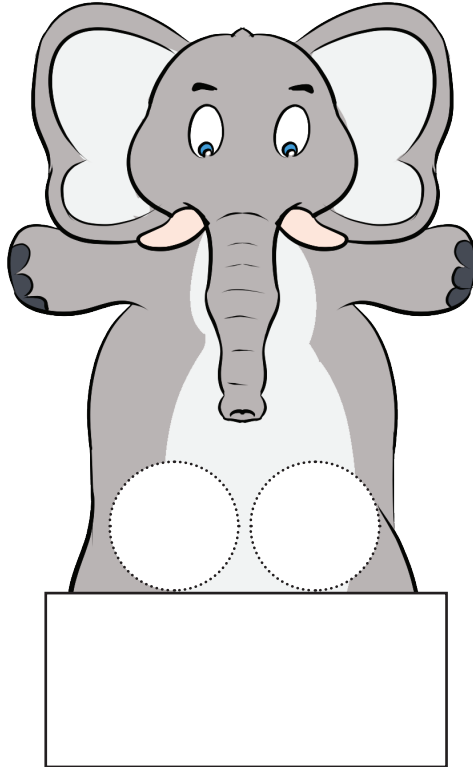
Çalışma Yaprağı-1

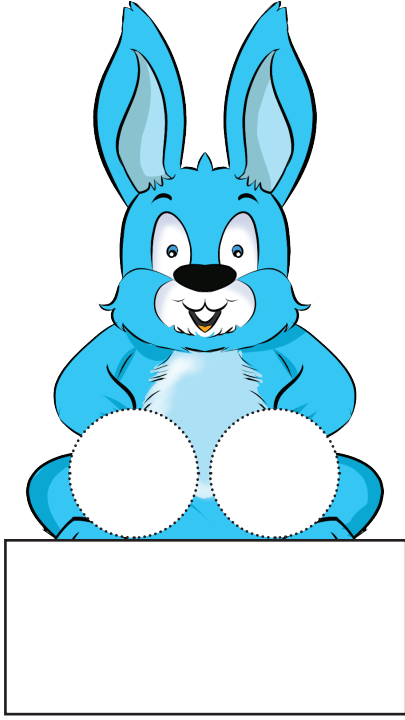
Sosyal Farkındalık: Yeşil kaplumbağa

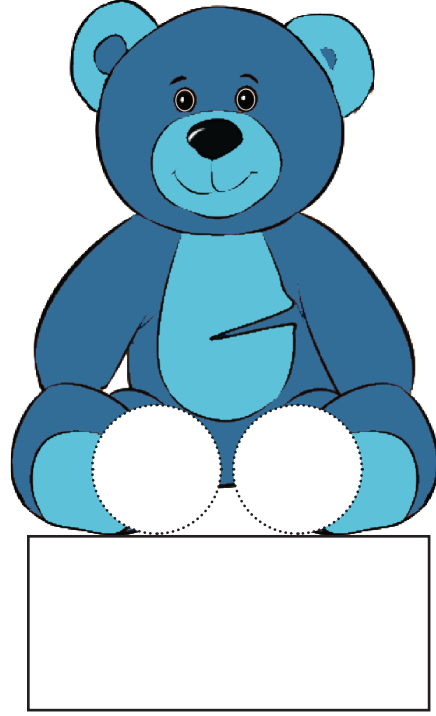
Öz Yönetim: Turuncu Tilki

İlişki Geliştirme Becerileri: Gri Fil

**Sorumlu Karar Verme
Becerileri: Mavi Tavşan**

**Öz Farkındalık Becerileri:
Koyu Mavi/Lacivert Ayı**

Bilgi Notu-1

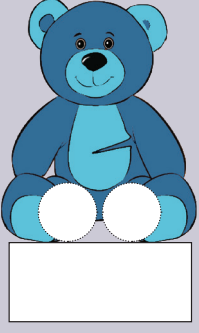
“Merhaba çocuklar şimdi merak ediyorsunuzdur, bu da kim? Nereden çıktı? Kendimi tanıyayım: Ben Sosyal Duygusal Beceriler Kuklasıyım. Bugün sizlerle yapacağımız etkinlikleri anlatmaya geldim. Ama tek başıma anlatmak zor olacağı için kaplumbağa, tilki, fil, tavşan ve ayıdan yardım istedim. Onlar da beni kırmadılar, her biri size anlatacaklarımda bana destek olmaya geldiler.

Sizlerle üç hafta boyunca grupça bir araya gelip farklı etkinlikler yapacağımız bu programın adı “sosyal beceriler farkındalık programı”. Bu program kapsamında sosyal duygusal beceriler ne demek, bunları öğreneceğiz. Sosyal duygusal becerileri oluşturan öz farkındalık, sosyal farkındalık, öz yönetim, sorumlu karar verme ve ilişki kurma becerilerini hep birlikte öğreneceğiz. Bu kavramlarla ilgili oyunlar oynayıp etkinlikler yapacağız.

Bu kavramların ne demek olduğunu anlatırken, hayvan arkadaşlarım bana yardımcı olacak. İlk olarak ayı arkadaşımı çağırıyorum.

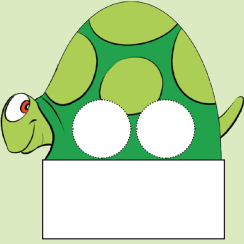
“Arkadaşım ayıcık, gelir misin? Başlamaya hazırız.”

(Kuklalar çıkartılır sadece ayı parmak kuklası kalır).

Merhaba çocuklar, beni herkes tanıyor sanırım. Ben balı çok seven, bu nedenle devamlı ağaçlara çıkan ayı 😊 Beni tanıdığınız gibi kendinizi de tanımalısınız. Bu etkinliklerde bunu yapacaksınız. Kendinizi tanımak demek, öz farkındalık demek. Yani kendi duygularını, düşüncelerini, isteklerini, hoşlandıklarını, hoşlanmadıklarını bilmek demek. Şimdilik benden bu kadar sonra görüşmek üzere. 😊

(Ayı kuklası çıkartılır, kaplumbağa kuklası takılır. Biraz yavaş hareketlerle gerçekleştirilir ve konuşurken yavaş yavaş konuşulur.)

Merhaba çocuklar, ben geldim. Kusura bakmayın biraz beklettim. Eeee biliyorsunuz ben çok hızlı yürüyemem, anlatırken de çok hızlı anlatamam. Yavaş yavaş anlatacağım sosyal farkındalığın ne demek olduğunu. Sosyal farkındalık diğer insanları tanımak ve anlamak demektir. Yani arkadaşlarımızın, ailemizin, öğretmenlerimizin çevremizdeki insanların duygularını, davranışlarını anlamak demek. Yaptığınız etkinliklerle bu becerileri kazanacaksınız. Bana müsaade gideyim de tilki gelsin sahneye.

(Kaplumbağa kuklası yavaş hareketlerle çıkartılır, tilki kuklası hızlıca takılır.)

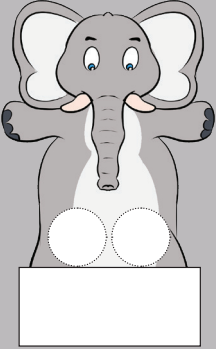
Vayyy, merhaba çocuklar, gitti mi kaplumbağa? Ben tilki, ben de öz yönetim ne demek onu anlatacağım. Ama ben öyle yavaş konuşmam, biraz hızlıyım bilirsiniz. Öz yönetim insanın kendi davranışlarını düzenlemesidir. Duygularını kontrol etmesidir. Amaçlar belirlemesi ve bunlara ulaşmak için çabalaması demektir. Hadi ben kaçtım. Bu beceriler çok önemli, dikkatlice dinleyin öğretmeninizi. 😊

(Tilki kuklası çıkartılır, tavşan kuklası takılır. Hareketler biraz ürkek ve devamlı etrafı kontrol ederek yapılır.)

Çocuklar ben geldim, nasılsınız? Biliyor musunuz tavşanlar zıplamayı çok sever. Hadi hep birlikte zıplayalım mı (3-4 kez çocuklarla birlikte zıplanır)? Tamam tamam, yorulduk. Yeter bu kadar zıpladığımız. Ben size anlatacaklarımı unutmadan söyleyeyim. Tavşanlar onları avlayacak hayvanlardan, düşmanlardan kaçmak için doğada hep etrafı kontrol eder. Bir yiyeceğe ulaşmadan önce her şeyi düşünür. İşte siz insanlar buna sorumlu karar verme diyorsunuz. Yani bir şey yapmadan önce durup bir düşünüyorsunuz. Sorumlu karar verme kararlar verirken sonuçlarını ve bu karardan etkilenecek kişileri düşünmek demektir. Bunları düşündükten sonra kararlar almak demektir. Benden size son söz: Önce düşün sonra harekete geç.

(Tavşan kuklası çıkartılır, fil kuklası takılır.)

Merhaba çocuklar, en son ben geldim. Bu kadar büyük olunca çok hızlı koşamıyorsunuz. Eee bir de biz yani filler ailece yaşıyor. Tüm filler gelmek istedi, sınıfa sığamayız diye zor ikna ettim. Filler ailece bir arada yaşadığı için ben size bizim yaşamımızda çok önemli bir şeyi anlatmaya geldim. Siz ona İlişki Geliştirme Becerileri diyorsunuz. Yani diğer insanlarla arkadaşlık kurmak. Onlarla oyunlar oynamayı etkinlikler yapmayı böyle anlatıyorsunuz. Bu dünyada en güzel şey birlikte yaşamak. Onun için iyi dinleyin söylenenleri. Hadi ben de gideyim artık, ailem şimdi heyecanla beni bekliyor. Gideyim de sizleri anlatayım. Bugün çok güzel çocuklarla tanıştım diyeyim. Hoşça kalın çocuklar. 😊

2. OTURUM PLANI

Süre	: 40-50 dakika.
Amaç	: Çocukların sosyal duygusal beceriler açısından kendilerini değerlendirmelerine yardımcı olmak.
Materyal	: » Parmak kuklası » Çalışma Yaprığı-1 » Çalışma Yaprığı-2 » Büyük bir balon
Ön Hazırlık	: » Büyük bir balon şişirilerek altı sütuna ayrılıp her sütuna altı temel duygudan (mutlu, korkmuş, öfkeli, şaşkın, üzgün ve tiksiniş) biri çizilir. » Çalışma Yaprığı-1 oturum öncesinde okunur. » Çalışma Yaprığı-2 çocuk sayısı kadar çoğaltılır.
Süreç	: 1. Grup lideri tarafından bir önceki oturumun özeti yapılır. <i>"Sevgili çocuklar önceki oturumumuzda sizinle sosyal duygusal becerilerin neler olduğunu öğrenmiştik. Bunları bir elimizin beş parmağı ile gösterirsek -parmak kuklası kullanarak- öz farkındalık, sosyal farkındalık, öz yönetim, sorumlu karar verme ve ilişki kurma becerileridir."</i> 2. Grup lideri tarafından eğlenceli bir oyunla oturuma başlayacakları söylenir ve ısınma oyununun içeriği anlatılır. Çocukların ellerini havaya kaldırmaları ve yumruk yapmaları istenir. Sorulacak olan sorulara verdikleri her "Evet." cevabı için bir parmaklarını açmaları istenir. Sorular tamamlandığında açılan parmaklarla iki yanında oturanlara el sallayarak selamlaşmaları istenir. 3. Sorular aşağıdaki gibi olabilir: » Bugün okula gelirken istekli miydiniz? » Bugün okula gelirken çevrenizde karşılaştığınız insanlara selam verdiniz mi? » Bugün okula gelirken merak, endişe, mutluluk veya heyecan gibi herhangi bir duygu hissettiniz mi? » Bugün buraya gelirken gününüzü planladınız mı? » Bugün arkadaşlarınızla iletişim kurdunuz mu? 4. Grup lideri tarafından bu oturumun amaçları açıklanır ve süreçte neler yapılacağı paylaşılır. Çocuklara, sosyal duygusal beceriler ile ilgili bazı cümleler okunacağı, bu cümlelerin doğru mu yanlış mı olduğunu el hareketleriyle (👍👎) göstermelerini istenir. <i>"Sevgili çocuklar bugünkü oturumumuzda önceki oturumda öğrendiğimiz sosyal duygusal beceriler açısından kendimizi değerlendireceğiz. Bunun için size bazı cümleler okuyacağım ve bu cümleler size göre doğru ise iki elinizle başparmağınızı yukarı, yanlış ise başparmağınızı aşağı göstermenizi istiyorum. Sonra da bir hayalî karakter üzerinden bu değerlendirmeleri yapacağız."</i>

5. Çalışma Yaprağı-1'deki cümleler tek tek okunur ve çocukların kendine uygun olanları iki ellerinin başparmaklarını yukarı doğru göstererek uygun olmayan cümleleri ise iki ellerinin başparmakları aşağı doğru göstermesi istenir.
6. Sonraki aşamada çocuklara duygu balonu gösterilir. Çocuklardan daire şeklinde olmaları istenir. Çocuklara model olmak için grup lideri tarafından balon havaya atılıp tutulur ve sağ eline gelen duygunun ne olduğu açıklanır. Daha sonra bu duygunun hissedildiği bir anı öğrencilerle paylaşılır.
7. Grup lideri tarafından çocuklara anlaşılmayan bir yer olup olmadığı sorulur. Daha sonra duygu balonu bir çocuğa atılarak sağ eline gelen duyguyu söylemesi istenir. Sonrasında çocuk bu duyguyu yaşadığı bir durumu arkadaşları ile paylaşır. Tüm çocuklar için aynı adım tekrarlandıktan sonra etkinlik tamamlanır.
8. Bu aşamada grup lideri tarafından çocuklara sosyal duygusal becerilere sahip olmanın duygularımız üzerinde nasıl rol oynadığı sorulur. Bunun için Çalışma Yaprağı-1'den faydalanılır. Tüm ifadeler sırayla okunur ve sosyal duygusal beceriler açısından her ifade duygu açısından karşılaştırılır. Örneğin "Sıramı bekleyebilirim." diyen bir çocuk hangi duyguyu hisseder? "Sıramı bekleyemem." diyen çocuk hangi duyguyu hisseder? "Tek başıma seçim yapamam/karar veremem." diyen çocuk hangi duyguyu hisseder? "Tek başıma seçim yapabilirim/karar verebilirim." diyen çocuk nasıl hisseder?
9. Etkinlik tamamlandıktan sonra aşağıdaki sorularla süreç değerlendirilir:
 - » Bugün oturumda neler öğrendiniz?
 - » Bugün oturumda kendinizle ilgili neleri fark ettiniz?
 - » Bugün arkadaşlarınızla ilgili neleri fark ettiniz?
 - » Bugünkü oturumdan sonra yaşamınızda neyi değiştirmek istersiniz?
10. Oturum grup liderinin Çalışma Yaprağı-2'yi dağıtması ve oturumu özetlemesi ile sonlandırılır.

"Sevgili çocuklar bugün Sosyal Duygusal Beceriler Farkındalık Programımızda sosyal duygusal beceriler açısından kendimizi değerlendirdik. Acaba kendi özellik ve duygularımızın farkında mıyız? Çevremizdeki insan ve canlılara dikkat ediyor muyuz? Kendi başımıza hareket edip kendi başımıza kararlar alabiliyor muyuz? Yakınlarımızla ve çevremizle ilişkilerimiz nasıl? Bu soruların cevaplarını birlikte bulmaya çalıştık. Önümüzdeki oturumumuzda ise bu becerilerimizi geliştirebilmek için neler yapabiliriz bunları konuşacağız. Sizlerden istediğim, dağıttığım kâğıtları eve götürerek aile üyelerinizle bu etkinliği yapmanız. Hepinize katılımlarınızdan dolayı teşekkür ediyorum."

Pekiştirici Etkinlik : Çalışma Yaprağı-2'de yer alan şişmiş balonun güçlü özelliklerini, az şişmiş balonun geliştirilmesi gereken özelliklerini temsil ettiği açıklanarak iki balon edinmeleri, görsel olduğu gibi birinin az birinin çok şişirilmesi ve velileri ile kendi güçlü ve geliştirilebilir özellikleri hakkında konuşmaları istenir.

Uygulayıcıya Not : -

Çalışma Yaprağı-1

ALAN	SIRA NO:	CÜMLE	D	Y
Öz Farkındalık	1	Duygularımı kolaylıkla söylerim.		
	2	Güçlü özelliklerim var.		
	3	Her zaman en iyi olmalıyım.		
Öz Yönetim	1	Korktuğumda kendimi sakinleştiririm.		
	2	Günlük etkinliklerimi planlarım.		
	3	Sıramı bekleyebilirim.		
Sosyal Farkındalık	1	Arkadaşımın duyguları benim için önemlidir.		
	2	Arkadaşlarım iyi ki var.		
	3	Farklılıklar güzeldir.		
İlişki Geliştirme Becerileri	1	Çevremdeki insanlarla selamlaşırım.		
	2	İhtiyacım olduğunda büyüklerimden ya da arkadaşarımdan yardım isterim.		
	3	Tüm arkadaşarımla oynarım.		
Sorumlu Karar Verme	1	Kötü bir şey yaşadığımda bunu bilirim.		
	2	Tek başıma seçim yapamam.		
	3	Sorun yaşadığımda tek başıma çözmeye çalışırım.		

Çalışma Yaprağı-2

3. OTURUM PLANI

Süre	: 40-50 dakika.
Amaç	: Çocukların sosyal duygusal becerilerini nasıl geliştirebileceklerine ilişkin tutum ve davranışları bilmelerine ve oturum sürecini sonlandırmalarına yardımcı olmak.
Materyal	: » Çalışma Yapağı-1 » Çalışma Yapağı-2 » Destekleyici Görsel-1 » Destekleyici Görsel-2 » Projeksiyon Cihazı » Boya kalemleri » Bant
Ön Hazırlık	: » Destekleyici Görsel-1'de yer alan çiçeğin kısıtlı bir bölümü (sadece yeşil yapağı veya sadece saksı gibi) yansıtılacak şekilde düzenlenir. » Destekleyici Görsel-2 tahtaya yansıtılmak üzere dijital ortamda hazırlanır. » Çalışma Yapağı-1 çocuk sayısı kadar çoğaltılır. » Çalışma Yapağı-2 A3 boyutunda çıktı alınır.
Süreç	: 1. Grup lideri tarafından bir önceki oturumun özeti yapılır ve oturumda yapılan etkinlikler kısaca çocuklara hatırlatılır. 2. Grup lideri tarafından Destekleyici Görsel-1'de yer alan görselin seçilen bölümü yansıtılır ve aşağıdaki yönerge ile yeni etkinliğe geçiş yapılır: <i>"Merhaba çocuklar, bugün sizlerle yine eğlenceli etkinlikler yapmaya ve öğrenmeye devam edeceğiz. Ama öncelikle sizlerden tahtaya bakmanızı ve gördüğünüz küçük resmin ne olabileceğini tahmin etmenizi istiyorum ve size biraz daha ipucu veriyorum. Yansıtılan resim size kendini şu şekilde tanıtıyor bakalım herkes nasıl tahminlerde bulunacak: Mis gibi kokarım. Renk renk açarım. Begonya, zambak, orkide ve daha nice, Çeşit çeşittir adlarım."</i> 3. Gönüllü çocuklardan tahminler alındıktan sonra Destekleyici Görsel-1'deki görselin tamamı çocuklarla paylaşılır ve grup lideri tarafından aşağıdaki açıklama yapılır: <i>"Çocuklar, tahminleriniz için teşekkür ederim. Evet, resmini yansıttığım şey bir çiçektir. Şimdi hepsini görebiliyorsunuz. Ama bu çiçek daha küçük ve büyümek, gelişmek istiyor. Bu konuda sizlerden kendisine yardım etmenizi istiyor. Eğer onun bahçivani siz olsaydınız onu büyütmek ve geliştirmek için neler yapardınız?"</i>

4. Gönüllü çocuklardan görüşler alındıktan sonra grup lideri tarafından aşağıdaki açıklama yapılır:

"Çocuklar, çiçeği büyütmek için verdiğiniz önerilere çok teşekkür ederim. Çiçeklerin büyümesi için güneş, su, toprak gibi pek çok şeye ihtiyaç var. Ama bunların yanında bizlerin de onlarla ilgilenmesi ve onlara bakım vermesi gerekiyor. İşte bugün yapacağımız etkinliğimizde de aynı bu çiçek gibi başka çiçekleri büyütme konusuna değin. Bu çiçekler kendi içimizde var olan büyümek ve gelişmek isteyen çiçekler. Evet çocuklar içimizdeki bu çiçekler bizlerin becerileriyle ilgili. Daha önceki oturumlarda bu becerilerin neler olduğunu ve neden önemli olduklarını öğrendik. Bugün ise aynı bu çiçeği büyütmek gibi içindeki beceri çiçeklerini büyütmek ve geliştirmek için neler yapabileceğinizi konuşacağız."

5. Çocuklara Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve aşağıdaki sorular yöneltilir:

- » Size dağıttığım bu formda ne tür görseller görüyorsunuz?
- » Gördüğünüz bu görseller ne anlama geliyor olabilir?

6. Gönüllü çocuklardan paylaşımlar alındıktan sonra grup lideri tarafından aşağıdaki açıklama yapılır:

"Çocuklar, şimdi sizlere dağıttığım yapraklarda renkli çiçekler ve bir bahçe görüyorsunuz ve çiçeklerin yanında bazı resimler/görseller var. Bu görsellerin neler olduğunu birlikte keşfedeceğiz. Ama önce sizlerden yine kendinizi bir bahçıvan olarak düşünmenizi istiyorum. Ancak bu kez sizler kendi çiçek bahçenizin bakım verenlerisiniz. Çiçekleriniz ise büyümek isteyen sosyal duygusal becerileriniz. Bu beceri çiçekleri büyüdükçe ve geliştikçe hem sizlere hem çevrenize güpgüzel kokular ve renkler katacaklar. Ama etkinliğimizin başındaki küçük çiçek gibi bunların da büyümek için sizlere ihtiyacı var. Gelin hep birlikte onları nasıl büyütüp geliştirebileceğinizi bulmaya çalışalım. Ama öncelikle sizlere dağıttığım bu yaprağın boş bulduğunuz bir kenarına kendinizi çizin çünkü bu bahçe sizin bahçeniz unutmayın."

7. Çocuklar Çalışma Yaprağı-1'e kendilerini çizdikten sonra grup lideri tarafından formdaki becerilere ilişkin görseller açıklanır:

"Çocuklar, şimdi sizlerle birlikte bahçenizdeki farklı farklı renkteki çiçeklerinizi nasıl geliştirebileceğinizi keşfedeceğiz. Dediğim gibi bahçenizde gördüğünüz bu çiçekleriniz aslında becerileriniz. Çiçeklerin yanındaki görseller ise size o çiçeği nasıl geliştirebileceğinizi anlatıyor. Birlikte renk renk çiçekleri konuşacak ve o çiçeklerin yanındaki görselleri boyayıp size ne anlattığını keşfedeceğiz. Hadi herkes boya kalemlerini hazırlasın."

8. Grup lideri tarafından Destekleyici Görsel-2 yansıtılarak aşağıdaki yönerge takip edilir:

"Çocuklar, şimdi hep birlikte hem boyama yapacak hem de beceri çiçeklerimizi nasıl geliştiririz onu konuşacağız. Öncelikle tüm boyamalarda istediğiniz bir renk kullanabilirsiniz. Hadi başlayalım."

- » **Yeşil renkli çiçekten başlıyoruz. Bu çiçek bizim kendini tanıma yerimiz.** Buradaki çiçekler duygularımızı, sevip sevmediğimiz şeyleri, yapabildiklerimiz veya henüz çok yapamadıklarımız gibi kendimize ait özelliklerimizi bilmemize

yardımcı oluyor. Kendimizi tanıma becerimizi geliştirmek için duygularımızla ilgili bir öneri: Gün içinde hissettiğin duyguları anlat/söyle. Şimdi sizlerden yansıttığım forma bakmanızı istiyorum orada hangi duyguları görüyorsunuz? Peki sizler bugün bu duygulardan hangilerini yaşadınız, bugün hissettiğiniz iki duyguyu elinizdeki çalışma yaprağında yeşil renkli çiçeğin oradaki iki yuvarlağın içine çizin.

- » **Mor renkli çiçeğe geldik, burası kendini yönetme yerimiz.** Buradaki çiçekler bizlerin stresimizi/endişemizi yönetmemize, kendimizi daha istekli hâle getirebilmemize yardımcı oluyor. Kendimizi yönetme becerimizi geliştirmek için öneri, harekete geçmeden önce durmakla ilgili. Mor çiçeğin yanındaki görsel bir trafik işareti ve bize harekete geçmeden önce "Önce dur düşün sonra davran." diyor. Hadi istediğiniz renklerle trafik işaretini boyayın.
- » **Turuncu renkli çiçeğe geldik, burası sosyal farkındalık yerimiz.** Buradaki çiçekler bizlerin diğer insanları anlamamıza ve farklılıklarımız ile mutlu yaşamamıza yardımcı oluyor. Sosyal farkındalık becerimizi geliştirmek için önerimiz ise farklı görüşlerle ilgili. Turuncu renkli çiçeğin yanındaki görsel düşünce baloncukları ve bizlere herkesin farklı düşüncesi olduğunu ve insanlara düşüncelerini sormamız gerektiğini söylüyor. Hadi istediğiniz renk ile görseldeki baloncukları boyayın.
- » **Kırmızı renkli çiçeğe geldik, burası ilişki kurduğumuz yer.** Buradaki çiçekler bizlerin diğer insanlarla yakın ve sıcak ilişkiler kurmasına yardımcı oluyor. İlişki kurma becerilerimizi geliştirmek için önerimiz takım çalışması ile ilgili. Hadi o zaman herkes kırmızı çiçeğin yanındaki görsele baksın, görsel el ele veren bir takımı anlatıyor, herkes görseldeki elleri istediği renge boyasın ve bana takım olmanın ne kadar eğlenceli olduğunu gösteren bir oyunu söylesin.
- » **Son olarak mavi renkli çiçeğe geldik, burası seçim yapma yerimiz.** Buradaki çiçekler günlük yaşamımızda doğru seçimler yapıp güzel kararlar alabilmemize yardımcı oluyor. Karar alma becerilerimizi geliştirmek için önerimiz ise yaptığımız seçimlerle ilgili. Mavi çiçeğin yanındaki görsel bize artı ve eksiği gösteriyor. Bu görsel bize yaptığın seçimlerin sonuçlarını düşünmeyi söylüyor. Seçimlerin sonucunda yarar mı zarar mı oldu? Hadi istediğiniz renkler ile yararların yani artıların ve zararların yani eksilerin içini boyayın.

9. Çocukların çizimleri tamamlandıktan sonra aşağıdaki sorular çocuklara yöneltilerek gönüllülerden cevaplar alınır:

- » Kendinizi daha iyi tanımak için neler yapabilirsiniz?
- » Sizden farklı olan insanları daha iyi anlamak için neler yapabilirsiniz?
- » Kendinizi daha iyi yönetebilmek/kendi başına bir şeyler yapabilmek için neler yapabilirsiniz?
- » İnsanlarla olan ilişkilerinizi geliştirmek/insanlarla daha iyi anlaşabilmek için neler yapabilirsiniz?
- » Daha iyi kararlar vermek/seçimler yapmak için neler yapabilirsiniz?

10. Grup lideri tarafından çıktı alınan Çalışma Yapağı-2 görülebilecek bir yere asılır ve aşağıdaki açıklama yapılır:

“Çocuklar, görüşleriniz için çok teşekkür ederim. Bugün bu etkinlikle sizlerle becerilerimizi nasıl geliştirebileceğimizi keşfettik. Ama bu beceri çiçeklerini büyütmeyle çalışırken en önemli noktayı atlamayalım istiyorum. Sizlerle birlikte yeni şeyler öğrenerek içimizdeki çiçekleri büyütme için adım attık ve aslında yapmamız gereken en önemli şeyi ortaya koyduk: Bu becerilerin geliştirilebilir olduğunu unutmamak. Hadi gelin hep birlikte etkinliğin başında küçük olan çiçeğimizi öğrendiklerimizle büyütelim. Her birinizden boya kalemlerinizle birlikte sıraya girerek çiçeğin bir bölümünü çizmenizi veya boyamanızı ve burada yaptığımız etkinlikleri düşünerek aklınızda kalan bir şeyi bizlerle paylaşmanızı istiyorum. Şimdi yaptığımız etkinlikleri hatırlamaya çalışın, istediğiniz renk bir boya kalemini elinize alın ve sıraya geçin. Çiçeğimizi birlikte büyütme vakti geldi. Hazır mısınız?”

11. Çocukların sıra ile asılı olan Çalışma Yapağı-2'ye çizim yapmaları ve etkinliklere ilişkin hatırladıkları bir şeyi grupta paylaşmaları sağlanır.
12. Çocuk paylaşımlarının ardından grup lideri tarafından aşağıdaki açıklama ile etkinlik sonlandırılır:

“Sevgili çocuklar, katılımınız için çok teşekkür ederim. Sizlerle güzel bir etkinlik yolculuğunun sonuna geldik. Bu etkinliklerimizle sosyal duygusal becerilerimizi öğrendik, onların neden önemli olduklarını, neler olduğunu, onların bizdeki gelişimini ve son olarak onları nasıl daha da geliştirebileceğimizi keşfettik. Şimdi sizler bu etkinlikte öğrendikleriniz ile hem okulda hem evinizde içinizdeki bu beceri çiçeklerinizi geliştirebilecek farklı önerileri keşfedebilirsiniz. Unutmayın bahçe sizin ve siz o beceri bahçesinin bahçıvanlarıdır.”

Pekiştirici Etkinlik :

Uygulayıcıya Not :

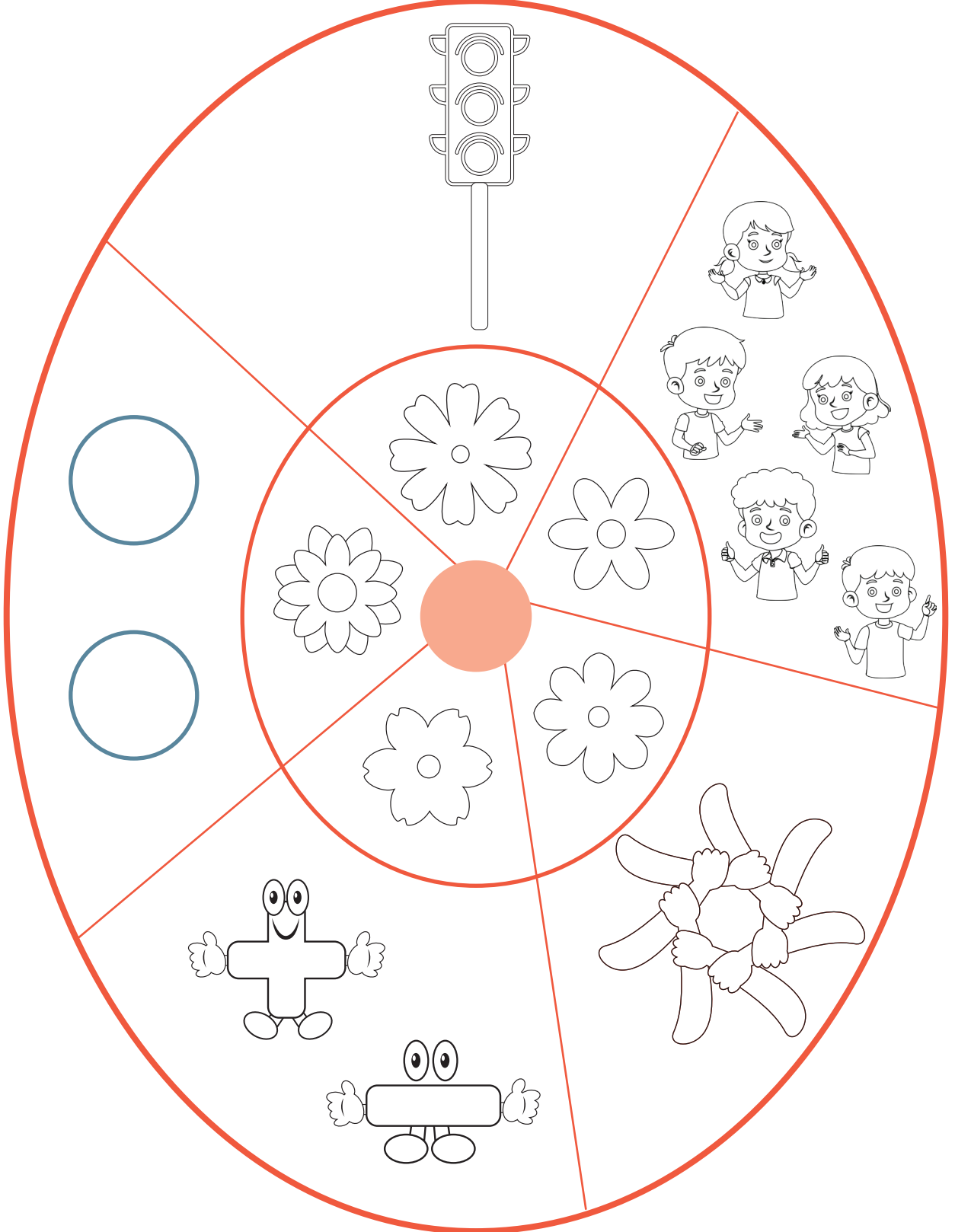
- » Destekleyici Görsel-1 yansıtılmadığı durumlarda çıktı alınarak kullanılabilir veya görsel hiç kullanılmadan etkinlik sürecindeki bilmece söylenerek etkinlik başlatılır.
- » Çalışma Yapağı-2 çıktı alınmadığı durumlarda grup lideri tarafından tahtaya veya görülebilecek bir yere büyük bir çiçek gövdesi çizilerek devamının çocuklar tarafından çizilmesi sağlanır.
- » Çalışma Yapağı-2'nin gruptaki çocukların hepsinin katılımı ile sırayla çizilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda grup lideri; gövdeyi bir kişi, yaprakları bir kişi, çiçeğin içini, çiçeğin yapraklarının her birini farklı çocuklar çizip boyayacak şekilde, çocuk sayısını dikkate alarak, yönetmelidir.

Destekleyici Görsel-1

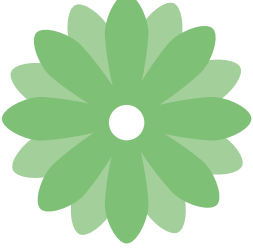
Çalışma Yaprağı-1

.....'.... Çiçek Bahçesi

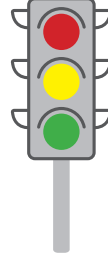
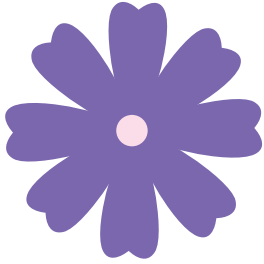

Destekleyici Görsel-2

Gün içinde hissettiğin duyguları dinle, onları paylaş.

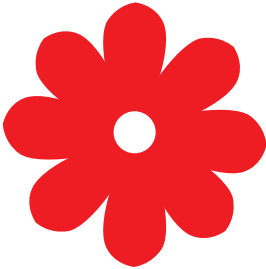
Harekete geçmeden önce "dur, düşün sonra davran".

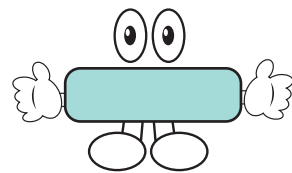
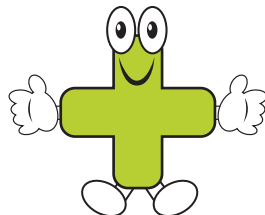
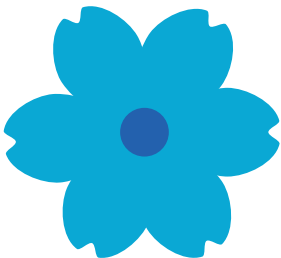
Herkesin farklı düşüncesi olduğunu hatırla ve yanındakilere sık sık düşüncelerini sormayı unutma.

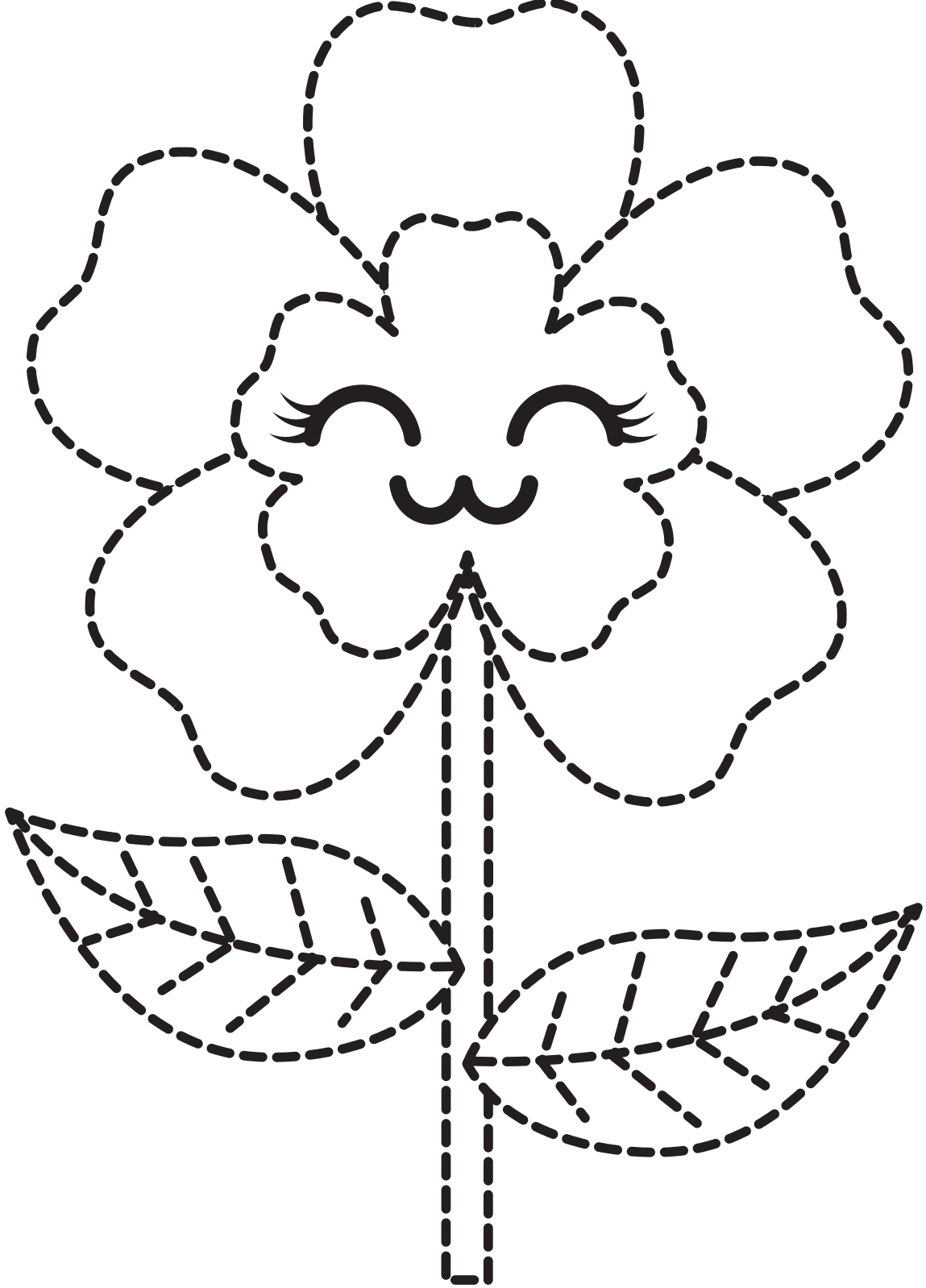
Takım olmanın ne kadar eğlenceli olduğunu gösteren bir oyunu söyle.

Yaptığın seçimlerin sana getirdiği "artı" ve "eksi"leri düşün.

Çalışma Yaprığı-2

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
هذا المشروع تم تمويله من قبل الاتحاد الأوروبي

OKUL ÖNCESİ ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK

SOSYAL DUYGUSAL
BECERİLER

**FARKINDALIK
PROGRAMI**

ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

